

PÎRÎ REİS ÜNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU DERGİSİ

Pîrî Reis University
JOURNAL of MARITIME LAW

Université Pîrî Reis
REVUE de DROIT MARITIME

Pîrî Reis-Universität
ZEITSCHRIFT für SEEHANDELSRECHT

Cilt 4 • Sayı 2 • Aralık 2025

Pîrî Reis Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Pîrî Reis Üniversitesi
Deniz Hukuku Uygulama ve
Araştırma Merkezi

Yayın Sahibi / Owner
Pîrî Reis Üniversitesi Adına
Rektör Prof. Dr. Nafiz ARICA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief
Prof. Dr. Sezer İLGİN
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Editör / Editor
Prof. Dr. Ceyda SÜRAL EFEÇİNAR
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Editör Yardımcısı / Editorial Assistants
Doç. Dr. Başak BAŞOĞLU KAPANCI
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Raportörler / Rapporteurs
Arş. Gör. Ümran AKCAN
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Arş. Gör. Önur Doğan YÖRÜK
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Arş. Gör. Eftal GÜREL
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Dil Editörleri / Language Editors
Fransızca: Prof. Dr. Samim ÜNAN
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Almanca: Doç. Dr. Kübra YETİŞ ŞAMLI
(İstanbul Üniversitesi)

İngilizce: Doç. Dr. Başak BAŞOĞLU KAPANCI
(Pîrî Reis Üniversitesi)

ISSN 2822-4205

İletişim Adresi

Postane Mah. Eflatun Sk. No: 8
Tuzla / İSTANBUL

Tel: 0216 581 00 50

Faks: 0216 581 00 51

E-Posta: denizhukukudergisi@pirireis.edu.tr

Yayın

Seçkin Yayıncılık A.Ş. (Sertifika No: 45644)

Mustafa Kemal Mah. 2158 Sok. No: 13

Çankaya / ANKARA

Tel: 0312 435 30 30

Faks: 0312 435 24 72

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Emre KIZMAZ

Baskı

Vadi Grafik. Ltd. Şti. (Sertifika No: 47479)

İvedik Organize Sanayi Bölgesi 1420 Cad. No: 58/1

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 395 85 71

Basım Yeri | Yılı

Ankara | Ocak 2026

Yayın Aralığı

6 ay | Haziran-Aralık

Yayın Türü

Ulusal | Süreli

E-ISSN 2822-5171

- Pîrî Reis Üniversitesi Deniz Hukuku Dergisi (Pîrî Reis University Journal of Maritime Law), Bilimsel Hakemli Dergidir.
- Bu eserin Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndan doğan tüm hakları saklıdır. Dergide yayımlanan makalelerde ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu, makalelerde ileri sürülen görüşlerden dolayı herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir.
- Bu derginin "PRU-DHD" olarak kısaltılması önerilir.
- Derginin web sayfasına <https://hukuk.pirireis.edu.tr/deniz-hukuku-dergisi/> linkinden ulaşılabilir.

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Sezer ILGIN
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Prof. Dr. Samim ÜNAN
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Doç. Dr. Hulki CİHAN
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Arş. Gör. Nil İrem SARAY
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Arş. Gör. Şeyma KUŞ
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Arş. Gör. İclal Nihal BARAÇ EVCİ
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

Arş. Gör. Muhammet İsmet YAVUZ
(Pîrî Reis Üniversitesi / İstanbul - Türkiye)

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Rayegan KENDER
(İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi-Em. Öğr. Üy.
İstanbul - Türkiye)

Prof. Dr. Haluk KABAALİOĞLU
(Ada Kent Üniversitesi Hukuk Fakültesi / Gazimağusa - KKTC)

Prof. Dr. Barış SOYER
(Swansea University, The Institute of International Shipping and
Trade Law / Swansea - Galler)

Prof. Dr. Richard WILLIAMS
(Swansea University, The Institute of International Shipping and
Trade Law / Swansea - Galler)

Prof. Dr. Sabih ARKAN
(Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi / Ankara - Türkiye)

PİRİ REİS ÜNİVERSİTESİ DENİZ HUKUKU DERGİSİ

YAYIN İLKELERİ

PİRİ Reis Üniversitesi Deniz Hukuku Dergisi (PİRİ Reis University Journal of Maritime Law), bilimsel hakemli ulusal bir dergidir. Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa yayımlanmaktadır. Dergi, öncelikle Deniz Hukuku, Deniz Ticareti Hukuku ve Sigorta Hukuku olmak üzere bu alanlarla bağlantılı alanlardaki çalışmalara yer verir.

Dergide yayınlanacak makalelerin aşağıda belirtilen yazım ve yayın kurallarına uygun olması gerekmektedir.

1. Derginin Haziran sayısı için son yazı kabul tarihi **1 Nisan**, Aralık sayısı için son yazı kabul tarihi ise **1 Ekim** olarak belirlenmiştir. Bu tarihlerden sonra gönderilecek yazılar, takip eden sayılar için değerlendirme listesine alınacaktır.
2. Dergiye gönderilen, yazılar başka bir yerden yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Yayımlanmak üzere kabul edilen yazıların basılı ve elektronik tüm yayın hakları PİRİ Reis Üniversitesi'ne aittir, Üniversite'nin izni olmadan başka bir yerde yayımlanamaz. Yazarlar telif haklarını Üniversite'ye devretmiş sayılır, yazarlara ayrıca telif ücreti ödenmez. Yazarlar, bu durumu yazılarıyla birlikte gönderdikleri telif hakkı devir sözleşmesiyle kabul ederler.
3. Dergide yayımlanan makalelerde ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu, makalelerde ileri sürülen görüşlerden dolayı herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir.
4. Dergiye gönderilen yazılar, uluslararası bilimsel etik kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır. Ayrıca, gönderilen makaleler için Turnitin benzerlik raporu ibraz edilmeli ve benzerlik oranı %10'u aşmamalıdır.
5. Yayın Kurulu tarafından yapılan ön incelemede, açıkça yayın ilkelerine ve bilimsel etik kurallarına aykırı bulunan yazılar hakeme gönderilmeden önce, gerekli düzeltmelerin yapılması için yazara gönderilir. Yayın Kurulu tarafından yayın ilkelerine uygun bulunan ve benzerlik oranını aşmayan yazılar ise en az iki hakemin incelemesine sunulur. Hakemlerden gelen raporlar doğrultusunda yazının yayımlanmasına, düzeltilmesine ya da geri çevrilmesine karar verilebilir; yazar en kısa sürede durumdan haberdar edilir.
6. Yazılar, denizhukukudergisi@pru.edu.tr adresine Word formatında, Turnitin benzerlik raporu ile birlikte gönderilmelidir. Gönderilen metinlerde yazarın kimliğini belirleyecek herhangi bir ifade bulunmamalıdır. Yazar, gönderdiği e-posta metninde, adını-soyadını, (varsa) akademik unvanını, çalıştığı kurumu, iletişim bilgilerini ve orcid araştırmacı kimlik numarasını adresini bildirmelidir.

7. Derginin yayın dili Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca'dır. Dergide hakem denetiminden geçen makaleler dışında karar incelemesi, kitap incelemesi gibi yazılara da yer verilebilir. Bu nitelikteki yazıların ve derginin yayın dili dışındaki dillerde yazılmış yayınların kabulü Yayın Kuruluna aittir.
8. Makaleler, kaynakça dahil 3.000 kelimedenden az, 12.000 kelimedenden çok olmamalıdır. Makalenin başlığı 12 punto boyutunda Times New Roman yazı karakteri kullanılarak, tamamı büyük, dik ve normal harflerle Türkçe ve İngilizce olarak yazılmalıdır. Makalenin başında en fazla 250 sözcükten oluşan bir kısa öz (abstract) ile 5 anahtar kelimenin de Türkçe ve İngilizce olarak yazıya eklenmesi gerekmektedir.
9. Metin, 12 punto boyutunda Times New Roman yazı karakteri kullanılarak, dik ve normal harflerle yazılır. Dipnotlar ise, 10 punto boyutunda, Times New Roman yazı karakterinde, dik ve normal harflerle yazılır. Aynen veya kısaltılarak yapılan alıntılar tırnak içinde ve yatkı (*italik*) karakter kullanılarak belirtilir. Koyu harfler başlıklarda, yatkı (*italik*) yazı yabancı dildeki deyim ve özel isimlerde kullanılır. Virgül, nokta ve öteki noktalama işaretlerinden sonra bir karakter boşluk bırakılır. Metin içerisindeki kısaltmalarda, kısaltılacak isim veya başlık metinde ilk defa kullanıldığında kısaltılmadan ve parantez içinde kısaltması belirtilerek kullanılmalıdır.
10. Metin içerisinde başlıklar, aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir:

I. KALIN VE TÜRÜMÜ BÜYÜK HARF

A. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

1. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

a. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

aa. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

11. **Kaynakçada gösterim:** Yazıda yararlanılan eserler soyadına göre alfabetik olarak sıralanır. Kararlar ve internet kaynakları için ayrı bölümleme yapılabilir.

a) **Kitap:** Yazar **SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *Eser adı (italik)*, Basım sayısı, Yayınevi, Yayın yeri, Yayın yılı (normal).

Örnek: **ÇAĞA, Tahir**, *Deniz Ticareti Hukuku - I*, 3. Bası, Fakülteler Yayınevi, İstanbul, 1973.

Örnek: **ÇAĞA, Tahir / KENDER, Rayegan**, *Deniz Ticaret Hukuku I Giriş - Gemi - Donatan ve Kaptan*, Gözden Geçirilmiş 16. bası, On İki Levha, İstanbul, 2010.

Örnek: **ÜNAN, Samim** (Editör), *Sigorta Hukukunun Bazı Güncel Sorunları, Kişisel Veriler - Kredi Bağlantılı Sigortalar - Zorunlu Trafik Sigortası*, 1. Bası, On İki Levha, İstanbul, 2017.

- b) **Yüksek Lisans veya Doktora tezleri için: Yazar SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *Eser adı* (İtalik), Tez bilgisi, Yeri, Üniversite ve Enstitü Bilgisi, Yılı (normal).

Örnek: ARKAN, Sabih, Karada Yapılan Eşya Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu, Doktora Tezi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1982

- c) **Makale: Yazar SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *“Makale başlığı”* (Tırnak içinde, italik), Eser adı (Normal), cilt/yıl sayısı, basım sayısı, yayın tarihi, makalenin yer aldığı sayfa aralığı.

Örnek: ATAMER, Kerim, “2002 Atina Sözleşmesi’nde ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nda Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmesi”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XXIV, S. 3, 2008, 101-213.

- d) **Karar:** Kararı veren kurum, karar tarihi, esas sayısı, karar sayısı ve karara ulaşılabilecek kaynak.

- e) **İnternet kaynakları:** Tam adres ve son erişim tarihi belirtilmelidir.

12. Dipnotlarda gösterim: Dipnotlarda bir esere yapılan ilk gönderme ile kaynakçada yer verilen eserler aynı biçimde yazılmalıdır. Dipnot gösterimleri aşağıdaki gibidir.

- a) **Kitap / tez / makale:** Dipnotta sadece kalın harflerle yazarın soyadı ile sayfa numarası gösterilir. İki yazarın bulunması durumunda her iki yazarın soyadı da kullanılır. İkiyiden fazla yazar olması durumunda ilk yazarın soyadını “et al.” ifadesi takip eder. Aynı yazarın birden fazla eserine yapılacak atflarda yazarın soyadı, eserin başlığı ile uyumlu ve anlamlı bir kısaltma ile sayfa numarası gösterilmelidir.

Örnek: GÜNAY, Gemi Alacaklısı Hakkı, s. 32.

- b) **Karar:** Kararı veren kurum, karar tarihi, esas sayısı, karar sayısı ve karara ulaşılabilecek kaynak.

- c) **İnternet kaynakları:** Tam adres ve son erişim tarihi belirtilmelidir.

İçindekiler^(*)

Hakemli Makaleler

Tersane Sahibinin Alacakları, Hapis Hakkı ile Korunmuş Mudur?

Whether a Shipyard Enjoys the Protection of a Right of Retention for Its Receivables

Prof. Dr. Kerim ATAMER..... 85

Özel Sağlık Sigortası Yönetmeliğinde Öngörülen Güncel Değişiklikler

Recent Amendments Envisaged in the Regulation on Private Health Insurance

Doç. Dr. Cüneyt SÜZEL

Av. Güneş Karol IŞIKLAR, LL.M. 103

Deniz Liman İşletmelerinde Eşyanın Elleçlemesini Konu Alan Sözleşmelerin Hukuki Niteliği ve (Çok Türü Taşıma Açısından) Elleçlemenin İlişkili Olduğu Taşıma Kısımının Belirlenmesi

The Legal Nature of Contracts Concerning the Handling of Goods at Seaport Operators and the Determination of the Relevant Transport Stage (In the Context of Multimodal Transport)

Dr. Öğr. Üyesi Doğu Taylan TÜRKEL 145

Deniz Ticareti Hukuku Kaynaklı Uyuşmazlıkların Singapur Sözleşmesi Uygulama Alanı Yönünden Değerlendirilmesi

Assessment of Maritime Trade Law Disputes in Terms of the Application Scope of the Singapore Convention

Dr. Öğr. Üyesi Özlem BORA

Dr. Öğr. Üyesi Ensar LOKMANOĞLU 175

Deniz Taşımacılığında Karbon Emisyonunun Azaltılmasına İlişkin Uluslararası ve Ulusal Düzenlemelerin Değerlendirilmesi

Evaluation of International and National Regulations Regarding the Reduction of Carbon Emissions in Maritime Transport

Dr. Canan Özlem İLGİN ÇELİK..... 191

Otonom Gemiler: Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Üzerine İnceleme

Unmanned Ships: A Study on the United Nations Convention on the Law of the Sea

Pınar YİĞİT 243

^(*) Makale çalışmalarının sıralanması, kıdem esasına göre yapılmış olup eşit kıdeme sahip yazarlar arasında soyisimlerinin alfabetik olarak sıralanması usulü benimsenmiştir.

Tersane Sahibinin Alacakları, Hapis Hakkı ile Korunmuş Mudur? (*)

Whether a Shipyard Enjoys the Protection of a Right of Retention for Its Receivables

Prof. Dr. Kerim ATAMER (**)

Öz

Tersane sahibinin alacakları için hapis hakkı güvencesinden yararlanmasına olanak bulunup bulunmadığı öğretide ve yargı kararlarında tartışmalıdır. Bu bildiri de, önce çatışan görüşler ortaya konulacak, ardından da farklı tescil seçenekleri gözetilerek bu soruna çözümlerin getirilmesine çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler

Tersane Sahibinin Alacakları, Hapis Hakkı, Kanuni İpotek.

Abstract

It is controversial among scholars and in case law as to whether a shipyard enjoys the protection of a right of retention for its receivables. In this paper, the conflicting views will be set out first, and then solutions will be sought on the basis of the different types of registrations.

Keywords

Receivables of a Shipyard, Right of Retention, Statutory Mortgage.

(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 01.12.2025 - Makale Kabul Tarihi: 12.12.2025.

Pîrî Reis Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile Deniz Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından 8/5/2025 tarihinde düzenlenen “Gemi-Yat İnşa ve Satış Sözleşmeleri Ulusal Sempozyumu”nda sunulan bildirinin tam metnidir.

(**) İstanbul Gedik Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Ticareti Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: kerim.atamer@gedik.edu.tr,

Orcid: 0000-0001-9635-2841.

Özel Sağlık Sigortası Yönetmeliğinde Öngörülen Güncel Değişiklikler^(*)

Recent Amendments Envisaged in the Regulation on Private Health Insurance

Doç. Dr. Cüneyt SÜZEL^(**)

Av. Güneş Karol IŞIKLAR, LL.M.^(***)

Öz

20 Ekim 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, özel sağlık sigortacılığında önemli yenilikler getirmiştir. Yönetmelikte özellikle bekleme süresi, sağlık verilerinin işlenmesi ve ömür boyu yenileme garantisine hak kazanma koşulları (“ÖBYG”) gibi konularda kapsamlı değişikliklere yer verilmiştir.

Bekleme süresinin yalnızca ilk sigorta dönemiyle sınırlandırılması, sektördeki uygulama farklılıklarını ortadan kaldırmıştır. Sağlık verilerinin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (“Merkez”) üzerinden erişilebilir hâle gelmesi ise veri yönetimi bakımından daha öngörülebilir ve kurumsal bir sistem oluşturulduğunu göstermektedir.

Yönetmeliğin en kapsamlı yeniliklerinden biri, ÖBYG’nin ayrıntılı biçimde yeniden düzenlenmesidir. ÖBYG hakkının objektif koşullarla kazanılması, hak elde edildikten sonra teminat kapsamının daraltılmaması ve kişiye özel farklı uygulamaların önüne geçilmesine yönelik hükümler önemli bir koruma sağlamaktadır. Ayrıca ÖBYG hakkının Merkez tarafından kaydedilmesi sigorta şirketi değişikliklerinde yaşanan hak kayıplarının büyük ölçüde önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışma, 2025 tarihli Yönetmelik değişikliklerini sistematik biçimde incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Özel Sağlık Sigortası, Ömür Boyu Yenileme Garantisi, Bilgilendirme Yükümlülüğü, Bekleme Süresi, Türk Ticaret Kanunu.

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 15.12.2025 - Makale Kabul Tarihi: 25.12.2025.

^(**) İstanbul Bilgi Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Ticareti ve Sigorta Hukuku Bilim Dalı Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: cuneyt.suzel@bilgi.edu.tr,

Orcid: 0000-0003-4008-3421.

^(***) Avukat, İstanbul Barosu;

Kadir Has Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Özel Hukuk Doktora Programı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: gkisiklar@outlook.com,

Orcid: 0000-0001-9280-4505.

Abstract

The Regulation Amending the Regulation on Private Health Insurance, published in the Official Gazette dated 20 October 2025, introduces significant reforms to the private health insurance regime in Türkiye. The amendments bring substantial changes particularly in relation to waiting periods, the processing of health data, and having right to the lifetime renewal guarantee.

Limiting the waiting period to the first insurance term eliminates inconsistencies in practice. The introduction of a system in which health data can be accessed through the Insurance Information and Monitoring Centre ("Centre") signals a shift toward a more predictable and institutionalised data-management framework.

The most far-reaching reform concerns the comprehensive restructuring of the lifetime renewal guarantee regime. The introduction of objective conditions for gaining right to the guarantee, the prohibition of narrowing coverage once the guarantee is obtained, and the restrictions on individualised underwriting practices strengthen the protection afforded to insured persons. Furthermore, the requirement that lifetime renewal guarantee status be recorded by the Centre aims to prevent loss of rights during a change of insurer.

This article provides a systematic analysis of the amendments introduced by the 2025 Regulation.

Keywords

Private Health Insurance, Lifetime Renewal Guarantee, Duty of Disclosure, Waiting Period, Turkish Commercial Code.

I. GENEL OLARAK

13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu¹ ("TTK") m.1511 ilâ 1519 aralığında "hastalık ve sağlık" sigortaları birlikte düzenlenmiştir.² Sağlık sigortası sözleşmesine ilişkin daha kapsamlı düzenleme Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği³ ile yapılmıştır.⁴

Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği hükümleri 20/10/2025 tarihinde yayımlanan "Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"

¹ RG Tarihi: 14/2/2011, Sayısı: 27846. Güncel tam metin için bkz. www.mevzuat.gov.tr (e.t. 9/12/2025).

² Konu hakkında bkz. **ÜNAN, Samim**, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi Altıncı Kitap: Sigorta Hukuku, Cilt III, Can Sigortaları*, On İki Levha, İstanbul, 2017, s. 389 vd.; **ÜNAN, Samim**, *Kender Sigorta Hukuku*, On İki Levha, İstanbul 2025, s. 777 vd.; **SÜZEL, Cüneyt**, "Özel Sağlık Sigortası Sözleşmesinin Niteliği, Tarafları ve Ömür Boyu Yenileme Garantisi", Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. XXIV, S. 2, 2018, 931 vd.; **KAYIHAN, Şaban**, "Hastalık ve Sağlık Sigortası", REGESTA, C. 5, S. 2, 2020, s. 255 vd.; **ULUĞ CİCİM, İlknur**, "Özel Sağlık Sigortalarında Birden Çok Sigorta", Serap Amasya (ed.), *Sigorta Hukukunun İki Güncel Sorunu: - İnsansız Araçlar - Sorumluluk ve Özel Sağlık Sigortalarında Birden Çok Sigorta Sempozyumu*, 18 Ocak 2019 İstanbul, On İki Levha, İstanbul 2020, s. 207 vd.; **ULUĞ CİCİM, İlknur**, "Türk Ticaret Kanunu'na Göre Özel Sağlık Sigortası", H. Gökçe Zabunoğlu et al. (Editörler), *Ticaret Hukuku Sempozyumu, Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, 9-12 Şubat 2021, Bildiri Kitabı, Ankara 2021, s. 499 vd.; **ŞİRİN, Melih**, *Özel Sağlık Sigortası*, On İki Levha, İstanbul, 2022 s. 15 vd.; **ALAÇAM KIRTAY, Bade**, *Özel Sağlık Sigortası Sözleşmesi*, Seçkin, Ankara 2022, s. 15 vd.; **ÖCALAN, Fikriye Gonca**, "Sağlık Sigortası", Mutlu Dinç / Mustafa Topaloğlu (editörler), *Sigorta Davaları*, 3. Baskı, Seçkin, Ankara 2022, s. 1489 vd.

³ RG Tarihi: 23/10/2013, Sayısı: 28800. 17. maddesi haricindeki tüm hükümleri RG'deki yayım tarihinden 6 ay sonra yürürlüğe girmiştir. Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği m.17 ise yayım tarihinden 1 yıl sonra yürürlüğe girmiştir (m.19).

⁴ Yönetmelik hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. **ÜNAN**, Cilt III, s. 465-503. Aynı sigorta türüne ilişkin bir diğer ikincil mevzuat Sağlık Sigortası Genel Şartları'dır. Güncel tam metin için bkz. https://www.tsb.org.tr/content/Legislations/Sag%C4%B1k_Sigortas%C4%B1_Genel_Sartlar%C4%B1.pdf (e.t. 9/12/2025).

Deniz Liman İşletmelerinde Eşyanın Elleçlemesini Konu Alan Sözleşmelerin Hukuki Niteliği ve (Çok Türü Taşıma Açısından) Elleçlemenin İlişkili Olduğu Taşıma Kısımının Belirlenmesi^(*)

The Legal Nature of Contracts Concerning the Handling of Goods at Seaport Operators and the Determination of the Relevant Transport Stage (In the Context of Multimodal Transport)

Dr. Öğr. Üyesi Doğuş Taylan TÜRKEL^(**)

Öz

Elleçleme, kara veya liman terminallerinde, gemi veya diğer taşıma araçlarına yapılan yükleme ve bunlardan yapılan boşaltma ile terminal istif alanları ve depolarına gerçekleştirilen *bütün yük hareketlerini* ifade eder. Makalede, özellikle Alman hukukundaki öğreti görüşleri ve yargı kararlarındaki gelişim dikkate alınarak, elleçleme sebebiyle ortaya çıkan hukukî ilişkilerin Türk hukuku açısından niteliği incelenmiştir. Ayrıca liman hizmetlerine dair liman işletmesiyle ya da terminal işletmeleriyle kurulan sözleşmelerin çerçeve sözleşme niteliği de açıklanmaya çalışılmıştır. Hukukî nitelendirme konusundaki sonuçlara bağlı olarak ise, liman işletmesinde yapılan elleçlemenin deniz taşıma modu içinde yer almayacağı makalede değerlendirilen başka bir sorunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Elleçleme, Liman İşletmesi, Çok Türü Taşıma, Karma Sözleşme.

Abstract

The handling of goods refers to all cargo movements carried out at land or port terminals, including loading onto ships or other means of transport and unloading from them, as well as movements to and from terminal storage areas and warehouses. The article examines the nature of legal relationships arising from handling under Turkish law, taking into account, in particular, the development of doctrinal

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 15.12.2025 - Makale Kabul Tarihi: 24.12.2025.

^(**) Dokuz Eylül Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İzmir - Türkiye,

E-posta: dogustaylanturkel@gmail.com,

Orcid: 0000-0001-6645-891X.

Deniz Ticareti Hukuku Kaynaklı Uyuşmazlıkların Singapur Sözleşmesi Uygulama Alanı Yönünden Değerlendirilmesi^(*)

Assessment of Maritime Trade Law Disputes in Terms of the Application Scope of the Singapore Convention

Dr. Öğr. Üyesi Özlem BORA^(**)

Dr. Öğr. Üyesi Ensar LOKMANOĞLU^(***)

Öz

20 Aralık 2018 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda alınan bir karar sonucunda, "Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesi^(**1)" kabul edilmiştir. Singapur Sözleşmesi uygulama alanı açısından değerlendirildiğinde, ilgili Sözleşmede ticari uyuşmazlıklara dair bir tanım verilmemiş, istisnalarla sözleşmenin uygulama alanı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda tüketici hukuku, iş hukuku gibi uyuşmazlıklar Sözleşme'nin uygulama alanı dışında tutulmuştur. 2018 tarihli Uluslararası Ticari Arabuluculuk Model Kanunu 1 numaralı dipnotunda "ticari" teriminin temelde bir sözleşmeye dayanmasa dahi ticari vasıftaki ilişkileri kapsayacağı belirtilmiştir. İlgili dipnotta ticari nitelikteki ilişkiler konusunda sınırlayıcı olmayan örnekler de verilmiş olup, verilen örneklerin arasında malların veya yolcuların deniz yolu ile taşınması da yer almaktadır.

İşbu çalışmamızın amacı deniz ticareti uyuşmazlıklarının milletlerarası arabuluculuğa elverişliliği ile Singapur Sözleşmesi uygulama alanı açısından değerlendirilmesidir. Kural olarak ihtiyari bir uyuşmazlık çözüm yolu olan arabuluculuk yöntemi, milletlerarası niteliğe sahip deniz ticaretine ilişkin uyuşmazlıklarda, ticari ilişkileri de koruyarak makul masraf ve ücretler karşılığında hızlı uyuşmazlık çözümünü sağlamaktadır. Rizikonun sigorta teminatı içinde yer alıp almadığı gibi deniz sigortası uyuşmazlıkları, navlunun ödenmemesi ile yükün geç veya hasarlı teslimi gibi taşıma sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlıklar, konşimentoda yazılı yük ile gemiye yüklenen yük arasındaki uyumsuzluktan kaynaklı uyuşmazlıklar Singapur Sözleşmesi kapsamına dâhil olabilecek uyuşmazlıklardır. Ticari vasfı bulunmayan deniz kazaları ile gemi adamlarının iş güvencesine ilişkin uyuşmazlıklar ise Singapur Sözleşmesi'nin kapsamı dışında kalacaktır. Deniz ticaretine ilişkin özel hukuk uyuşmazlıklarında Singapur

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 16.10.2025 - Makale Kabul Tarihi: 03.12.2025.

^(**) Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi, Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı, Samsun - Türkiye,
E-posta: oznehukukofisi@gmail.com,
Orcid: 0009-0007-6372-3678.

^(***) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Programı Öğretim Üyesi, Sakarya - Türkiye,
E-posta: ensarlokmanoglu@gmail.com,
Orcid: 0000-0002-1597-3433.

^(**1) *United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation*. Çalışmamızda kısaca "Singapur Sözleşmesi" olarak anılacaktır.

Sözleşmesi'nin etkin kullanımının sağlanması için ticari uyuşmazlıklar kavramının dar yorumlanmaması yerinde bir yaklaşım olacaktır.

Anahtar Kelimeler

Deniz Hukuku, Milletlerarası Arabuluculuk, Sınır Ötesi Arabuluculuk, Singapur Sözleşmesi, Uyuşmazlık.

Abstract

On 20 December 2018, the United Nations General Assembly approved and established the “Singapore Convention”, formally known as the “*United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation*.” The Singapore Convention does not define “commercial disputes” but delineates its scope by setting out specified exclusions; notably excluding disputes arising from areas such as employment law and consumer law. As noted in the first footnote to the 2018 UNCITRAL Model Law on International Commercial Mediation, the term “commercial” is to be understood as covering all relationships of a commercial nature, whether contractual or otherwise. This footnote also provides a non-exhaustive list of examples of relationships considered to be of a commercial nature, which includes the carriage of goods or passengers by sea.

The aim of this study is the evaluation of the suitability of maritime trade disputes for international mediation and its assessment in terms of the scope of application of the Singapore Convention. Mediation, which is generally a voluntary dispute resolution method, provides rapid dispute resolution at reasonable costs and fees while preserving commercial relations in disputes relating to international maritime trade. Disputes that may be covered by the Singapore Convention include marine insurance disputes, such as whether the risk is covered under marine insurance or not, disputes arising from contracts of carriage, such as non-payment of freight and the late or damaged delivery of cargo, and disputes stemming from inconsistencies between the cargo recorded in the bill of lading and the cargo actually loaded onto the vessel. By contrast, disputes concerning the job security of seafarers or maritime accidents lacking a commercial character would remain outside its scope. It is beyond doubt that a non-restrictive interpretation of commercial disputes to ensure the effective use of the Singapore Convention in legal disputes arising particularly in maritime trade would be an appropriate approach.

Keywords

Cross-Border Mediation, Dispute, International Mediation, Maritime Law, Singapore Convention.

I. GİRİŞ

Arabuluculuk, çözüm empoze etmeyen tarafsız bir üçüncü kişi desteğiyle belirli yöntem ve teknikler kullanılarak gerçekleştirilen bir alternatif uyuşmazlık çözüm sürecidir.¹ Arabuluculuğun uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak kullanımı, insanlık tarihi kadar eskiye gitmektedir.² “*Customary mediation*” ya da “*traditional mediation*” olarak ifade edilen geleneksel arabuluculuk, 4000 yıl öncesinde tarihte ilk olarak Mezopotamya bölgesinde görülmüştür.³ Arabuluculuğun profesyonel ve nitelikli kullanımı

¹ TAŞPOLAT TUĞSAVUL, Melis, *Türk Hukukunda Arabuluculuk*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2012, s. 27.

² POLAT, Malike, *Milletlerarası Usul Hukukunda Arabuluculuk*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010, s. 41.

³ YARAR, Güven, *Milletlerarası Özel Hukukta Arabuluculuk*, 2. Baskı, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2023, s. 22; ÖZTÜRK, Necla / YARAR, Güven, “AB 2008/52/EC Arabuluculuk Direktif Hükümlerinin Bazı Üye Devlet ve Türk Hukukunda Yansımaları”, Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, Cilt 2 içinde, 1351-1386, Yetkin Yayınları, Ankara, 2015, s. 1351.

Deniz Taşımacılığında Karbon Emisyonunun Azaltılmasına İlişkin Uluslararası ve Ulusal Düzenlemelerin Değerlendirilmesi^(*)

Evaluation of International and National Regulations Regarding the Reduction of Carbon Emissions in Maritime Transport

Dr. Canan Özlem ILGIN ÇELİK^(**)

Öz:

Deniz taşımacılığının karbondan arındırılması için yürürlüğe giren karbon emisyon kuralları henüz çok yeni uygulanmaya başlamış olup, sonuçları önümüzdeki yıllarda ortaya çıkacaktır. Bu çalışma ile karbon emisyon düzenlemelerine ilişkin olarak genel bir bilgi verilmesi ve çıkabilecek muhtemel sorunların ele alınması ve çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Karbon Emisyonu, IMO DCS, IMO CII, EEXI, EU MRV, EU ETS, Fuel EU.

Abstract:

The carbon emission regulations aiming to decarbonize maritime transport, have started to apply recently and their results will become apparent in the coming years. This study aims to provide general information on carbon emission regulations, address the potential problems, and offer some solutions.

Keywords:

Carbon Emission, IMO DCS, IMO CII, EEXI, EU MRV, EU ETS, Fuel EU.

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 01.12.2025 - Makale Kabul Tarihi: 03.12.2025.

^(**) Avukat, İstanbul Barosu, İstanbul - Türkiye,

E-posta: cananilgincelik@gmail.com,

Orcid: 0009-0009-8798-6565.

Otonom Gemiler: Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Üzerine İnceleme^(*)

Unmanned Ships: A Study on the United Nations
Convention on the Law of the Sea

Pınar YİĞİT^(**)

Öz

Bu çalışma, otonom gemilerin ortaya çıkışıyla birlikte Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin (BMDHS) insan merkezli normatif yapısının ne ölçüde uygulanabilirliğini koruduğunu incelemektedir. Sözleşme ile gemi; bayrak Devleti sorumluluğu, etkin kontrol ve denizde yardım yükümlülüğü gibi temel kavramlarının, gemide kaptan ve mürettebatın fiili varlığını esas alan klasik denizcilik anlayışı üzerine kurulmuştur. Otonom gemilerde gemi yönetiminin algoritmik sistemler veya kıyıdaki kontrol merkezleri aracılığıyla yürütülmesi, bu varsayımları doğrudan sorgular hâle getirmektedir. Çalışmada, BMDHS hükümlerinin otonom gemilere yorum yoluyla uygulanıp uygulanamayacağı, Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin 31. maddesinde öngörülen lafzî, bağlamsal ve teleolojik yorum ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmektedir. Yorum yolunun sınırlı bir uyarılma imkânı sunduğu, ancak özellikle sorumluluğun atfedilmesi ve insan unsuruna dayalı yükümlülükler bakımından yapısal boşlukları tamamen gideremediği sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca, BMDHS'nin değiştirilmesi veya güncellenmesinin hukuken mümkün olmakla birlikte, mevcut uluslararası hukuk pratiği ve devletlerin tutumu dikkate alındığında kısa vadede gerçekçi bir çözüm sunmadığı ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Otonom Gemiler, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi, Bayrak Devleti Sorumluluğu, Etkin Kontrol, Teleolojik Yorum.

Abstract

This study examines to what extent the human-centred normative structure of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) remains applicable following the emergence of autonomous ships. Under the Convention, core concepts such as the notion of a ship, flag State responsibility, effective control and the duty to render assistance at sea are constructed upon the traditional maritime paradigm that presupposes the physical presence of a master and crew on board the vessel. The operation of autonomous ships through algorithmic systems or shore-based control centres directly calls these assumptions into question. The study assesses whether the provisions of UNCLOS can be applied to autonomous ships through interpretation, within the framework of the literal, contextual and teleological principles of interpretation set out in Article 31 of the Vienna Convention on the Law of

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 16.12.2025 - Makale Kabul Tarihi: 02.01.2026.

^(**) 33. Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimi, İstanbul Anadolu Adliyesi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: ygtppinar92@gmail.com,

Orcid: 0009-0007-3554-893X.